

Насельніцтва свету

Колькасць насельніцтва свету вырасла з 1 млрд. чалавек у 1800 годзе да 7 млрд. у 2011 годзе.

Глабальны рост чалавечай папуляцыі складае каля 1,2% ў год. Чакаецца, што колькасць людзей будзе працягваць расці і дасягне 11 млрд. да канца нашага стагоддзя. Найбольшы ўклад у рост народанасельніцтва адбываецца ў самых бедных краінах, што паказвае прамую сувязь паміж высокім ростам колькасці насельніцтва і нізкім узроўнем жыцця. Краіны з высокім узроўнем жыцця, як правіла, маюць нізкія або нулявыя тэмпы росту насельніцтва.

Што ты думаеш?

Аб'яднайцеся ў тры групы; кожная група абараняе адну з пазіцый, выкладзеных ніжэй:

1) Зямля можа падтрымліваць жыццё 7 мільярдаў чалавек у цяперашні час і будзе ў стане падтрымліваць любую колькасць людзей у будучыні, таму што:

- Навука і тэхніка гарантуюць, што вытворчасць прадуктаў харчавання і энергарэсурсу будучы працягваць быць даступнымі для задавальнення попыту.
- Мы можам пашырыць плошчу зямлі, даступнай для жыцця людзей і вырошчвання прадуктаў харчавання за кошт скарачэння плошчы трапічных лясоў.
- Мы можам выкарыстоўваць пестыцыды, хімічныя ўгнаенні і генетычна мадыфікаваныя культуры для павышэння ўраджайнасці сельскагаспадарчых культур і пракарміць насельніцтва, якое расце.
- Мы можам атрымаць больш нафты, каб выкарыстоўваць больш аўтамабіляў і задаволіць нашу павышаную патрэбнасць у мабільнасці.
- У рэальных умовах крызісу праца важней, чым якасць навакольнага асяроддзя.

2. Нават калі мы ўсяго толькі невялікая група людзей сярод 7 мільярдаў, мы нясем адказнасць за захаванне Зямлі. Мы павінны разумець:

- Без зніжэння тэмпаў росту колькасці насельніцтва будзе немагчыма вырашыць глабальныя праблемы ў свеце.
- Мы павінны абараніць месцы, дзе жывуць знікаючыя віды, не выкарыстоўваючы іх ні для якіх патрэбаў.
- Мы павінны патрабаваць ад вытворцаў аўтамабіляў, каб яны выпускалі толькі эканамічныя транспартныя сродкі, хоць яны могуць стаць і даражэй для спажыўцоў.
- Мы павінны пазбягаць выкарыстання ворных земляў для будаўніцтва жылля, бізнесу або іншых нясельскагаспадарчых мэтаў, таму што ўся ралля неабходная для вытворчасці прадуктаў харчавання.

3. Наша краіна занадта малая. Тут мы нічога не можам зрабіць, каб дапамагчы аслабіць дэмаграфічны рост.

- Забруджванне вады непазбежна, і мы не павінны марнаваць грошы, спрабуючы прадухіліць яго.
- Калі мы хочам накарміць 7 мільярдаў чалавек на планеце, людзям у развітых краінах неабходна паменшыць спажыванне мяса.
- Урада ў краінах з насельніцтвам, якое хутка расце, павінны прымаць законы, каб абмежаваць колькасць дзяцей у сям'і.
- Высока развітыя, багатыя краіны павінны прымаць імігрантаў з краін, якія развіваюцца, і з высокімі тэмпамі росту насельніцтва.

Правер свае веды

1

Якая была колькасць насельніцтва свету была ў 2011 годзе?

☐ а) 900 млн.	☐ г) 8,5 млрд.
☐ б) 2,5 млрд.	☐ д) 12 млрд.
☐ в) 7 млрд.	

2

На якую колькасць чалавек сусветнае насельніцтва павялічваецца з кожным годам?

☐ а) На 11 млн.	☐ г) На 83 млн.
☐ б) На 25 млн.	☐ д) На 160 млн.
☐ в) На 45 млн.	

3

Калі насельніцтва свету працягне расці сённяшнімі тэмпамі, колькі гадоў спатрэбіцца, каб падвоіць цяперашнюю колькасць?

☐ а) 9 гадоў.	☐ г) 95 гадоў.
☐ б) 22 гадоў.	☐ д) 148 гадоў.
☐ в) 58 гадоў.	

4 Па дадзеных Арганізацыі Аб'яднаных Нацый, пры дасягненні якой колькасці рост насельніцтва, як чакаецца, спыніцца?

- а) 5-7 млрд. г) 20-25 млрд.
 б) 9-11 млрд. д) Заўсёды будзе расці.
 в) 13-15 млрд.

5 Якая з наступных прычын з'яўляецца асноўнай для дэмаграфічнага выбуху?

- а) Зніжэнне смяротнасці.
 б) Павышэнне нараджальнасці.
 в) Дасягненні ў галіне прафілактычнай медыцыны.
 г) Зніжэнне дзіцячай смяротнасці.
 д) Павелічэнне працягласці жыцця.

6 Што з пералічанага, верагодна, будзе закранута ростам насельніцтва?

- а) Колькасць зямлі для сельскай гаспадаркі.
 б) Колькасць чыстай вады.
 в) Колькасць энергіі, якая выкарыстоўваецца штодня.
 г) Колькасць людзей, якія будуць беспрацоўнымі.
 д) Усё вышэйпералічанае.

7 Якая краіна была самай густанаселенай ў 2011 годзе?

- а) Індыя. г) Мексіка.
 б) Кітай. д) Расія.
 в) ЗША.

8 Якая краіна, па прагнозах, будзе самай густанаселенай у 2050 годзе?

- а) Індыя. г) Мексіка.
 б) Кітай. д) Пакістан.
 в) ЗША.

9 Які рэгіён мае насельніцтва з самай высокай нараджальнасцю і нізкай працягласцю жыцця?

- а) Паўднёва-Усходняя Азія. в) Лацінская Амерыка.
 б) Усходняя Еўропа. г) Афрыка на поўдзень ад Сахары.

10 Аўстралія застаецца адзінай краінай у свеце з высокімі тэмпамі прыросту насельніцтва і высокім узроўнем жыцця. Праўда гэта ці не:

- а) Праўда. б) Не.

ДЛЯ ЗНАЧЭННЯ ПЫТАННЯ ВІКТАРЫЯ: 1 - в - 2 (прыкладна насельніцтва Германіі) 3 - в - 4 (чакаецца, што гэта агульнае ўзростнае да 2050 года) 5 - а (зніжэнне смяротнасці было асноўнай прычынай хуткага росту колькасці насельніцтва на працягу апошніх дзесяцігоддзяў) 6 - б 7 - г 8 - в 9 - б (Афрыка на поўдзень ад Сахары) 10 - а (Аўстралія мае адзін з найвышэйшых узроўняў жыцця і аднаго з найніжэйшых узроўняў нараджальнасці ў свеце).